

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **B. V.**, bytom v B. č. X., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. februára 2008, č. k. 4Sd 163/07 – 27, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 6. februára 2008, č. k. 4Sd 163/07 – 27 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 24. apríla 2007 č. X. **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 6. februára 2008, č. k. 4Sd 163/07 – 27, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 24. apríla 2007 č. X., ktorým odporkyňa rozhodla, že nárok na čiastočný invalidný dôchodok a nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, vrátane zvýšenia, prislúchajúceho k dôchodku podľa § 263a ods. 1 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnom poistení“/ navrhovateľke naďalej trvá.

Podľa názoru krajského súdu zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený riadne, posudky lekárov o miere jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sú vyčerpávajúce a presvedčivé a vyplýva z nich, že poškodenie zdravia navrhovateľky nemá za následok jej invaliditu, preto navrhovateľka nespĺňa zdravotnú podmienku pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie navrhovateľka. Namietala, že jej zdravotný stav nebol v konaní náležite zistený a stále sa zhoršuje. Namietala zaujatosť posudkových lekárov a požadovala, aby na objektívne posúdenie jej zdravotných ťažkostí bol ustanovený súdny znalec, ktorý jej zdravotné ťažkosti môže posúdiť objektívne. Žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Odporkyňa žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Podľa § 263a ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom poistení, poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 toho istého zákona, v znení účinnom do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Z dávkových spisov vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky opakovane posudzovali posudkoví lekári odporkyne.

Na základe žiadosti navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku z 19. mája 2006 posudzovala zdravotný stav navrhovateľky 14. júna 2006 MUDr. E. Š., posudková lekárka Sociálnej poisťovne pobočky v Prešove. Zo záverov jej správy vyplýva, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie posudková lekárka uviedla recidivujúcu depresívnu poruchu ťažkého stupňa – bez bludov pri somatickom ochorení, pre ktoré stanovuje Príloha č. 4 zákona o sociálnom poistení, v kapitole V, položka 3b), v rozpätí percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 50% - do 80%.

V dôsledku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. júna 2006 číslo 460/2006 Z.z. zdravotný stav navrhovateľky podľa § 263a ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom poistení opätovne posudzovala 27. júna 2007 posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne pobočky v Prešove za účasti posudkovej lekárky MUDr. E. Š., ktorá konštatovala, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), ale je naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. b) citovaného zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených podmienok. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie posudková komisia uviedla duševné choroby a poruchy správania.

K zhodným záverom dospela 23. augusta 2007 aj MUDr. M. P. posudková lekárka Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Košiciach, ktorá za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky považovala systémový lupus erythematosus, recidivujúcu depresívnu poruchu, cervikálnu dystóniu a dyspepsiú. Tento posudok bol následne doplnený posudkom z 20. novembra 2007, v ktorom posudková lekárka Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Košiciach MUDr. G. T. rovnako uviedla ako rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky taktiež systémový lupus erythematosus, recidivujúcu depresívnu poruchu, cervikálnu dystóniu a dyspepsiú. Z obidvoch posudkov zhodne vyplýva, že navrhovateľka je naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených podmienok.

Ani jeden z posudkov však nezodpovedal otázku, prečo v júni 2007 boli za rozhodujúce zdravotné postihnutia navrhovateľky považované duševné choroby a poruchy správania s rozpätím percentuálneho ohodnotenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 50% do 80%, ale v auguste 2007 už systémový lupus erythematosus a depresívne poruchy sa uvádzajú ako ostatné pridružené choroby, ktoré ani jednotlivo ani vo vzájomnej súvislosti nepodmieňujú priznanie invalidity.

Podľa názoru odvolacieho súdu je takéto tvrdenie posudkových lekárov rozporuplné a spôsobilé vyvolať dojem neobjektívneho a nekomplexného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky.

S touto otázkou sa nevysporiadala v napadnutom rozhodnutí ani odporkyňa, ktorá len poukázala na závery posudku z 31. októbra 2006.

Z § 195 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

Podľa § 209 ods. 1 zákona o sociálnom poistení rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Skutočnosť, že posudkoví lekári, ktorí posudzovali zdravotný stav navrhovateľky sú v zmluvnom vzťahu resp. pracovnom pomere s odporkyňou, bolo povinnosťou odporkyne zaoberať sa dôsledne výhradami navrhovateľky k záverom a objektivite posudkových lekárov. Ak teda navrhovateľka ako účastníčka konania vyjadrila pochybnosti o objektívnosti posudku posudkového lekára, bolo povinnosťou odporkyne jej výhradami sa zaoberať, pričom jej žiadna prekážka nebránila ustanoviť v konaní súdneho znalca, ktorý by zdravotný stav navrhovateľky opätovne a komplexne posúdil.

Takýto postup je v danom prípade o to vhodnejší, že posudky vypracované posudkovými lekármi odporkyne nie sú v posúdení zdravotného stavu a najmä v jeho vplyve na zachovanú pracovnú schopnosť navrhovateľky zhodné a ich závery o rozhodujúcom

zdravotnom postihnutí a jeho dopade na pracovný potenciál navrhovateľky nezodpovedajú nielen tvrdeniam navrhovateľky, ale ani niektorými správam jej ošetrojúcich lekárov a nie sú dostatočné a presvedčivé.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia a postup odporkyne nezodpovedajú zákonu.

Odvolací súd preto podľa § 250ja ods. 4 OSP rozsudok Krajského súdu v Prešove zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešnej navrhovateľke v konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 23. októbra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
M. Kráľová